

स्थानीय तहको लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण  
(लैससास) परीक्षण प्रतिवेदन

प्रस्तुत:



शैलेशिखर नगरपालिका  
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय  
गोकुलेश्वर, दार्चुला, सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रस्तुतकर्ता:



नेशनल इन्स्टिट्युट फर डेभलपमेन्ट एण्ड रिसर्च प्रा. लि.  
नयाँ बानेश्वर, शंखमुल रोड, काठमाडौं, नेपाल  
फोन नं.: ०१-४७८२९७७, ईमेल : [info.nidr@gmail.com](mailto:info.nidr@gmail.com)

मिति: २०७९.३.१५

## बिषयसुचि

भाग १ परिचय खण्ड.....	3
१.१ पृष्ठभूमि.....	3
१.२ लैससास परिक्षणको औचित्य.....	4
१.३ लैससास परिक्षणको उद्देश्य.....	5
१.३.१ सामान्य उद्देश्य.....	5
१.३.२ बिस्तारित उद्देश्यहरू:.....	5
भाग २ लैससास परिक्षण बिधि र तरिका.....	6
२.१ लैससास परिक्षण: सैद्धान्तिक मान्यता.....	6
२.२ लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणले समेटने क्षेत्रहरू.....	7
२.३ लैससास परिक्षण विधि.....	8
२.४ लैससास परिक्षणमा संलग्न हुने सहभागिहरू.....	8
२.५ लैससास परिक्षणका सुचकहरू अंकभार.....	9
२.६ लैससास परीक्षणका उपसूचकहरू.....	9
लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणबाट आएको नतिजा.....	12
३.१ शैलेशिखर नगरपालिकाको लैससास परिक्षण अंकभार.....	12
३.३ लैससासको सवल तथा सुधार्नु पर्ने पक्ष तथा अवसर चुनौतीहरू.....	17
३.५ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको कार्ययोजना.....	27
भाग ४ निष्कर्ष र सुझावहरू.....	34
४.१ निष्कर्ष.....	34
४.२ सुझावहरू.....	34
अनुसुचि १: सहभागिहरूको नामावलि.....	35
अनुसुचि २: फोटोहरू.....	36
अनुसुचि ३: नगरपालिका को लैससासबाट प्राप्त अंकभार.....	37
अनुसुचि ४: नगरपालिकाको कार्यसम्पादन पत्र.....	76

## भाग १: परिचय खण्ड

### १.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा लैङ्गिक विभेद अन्त्य गरी समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने व्यवस्था उल्लेख भएको छ । संविधानको धारा ३८ ले महिलालाई समान वंशीय अधिकार, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अधिकार, राज्यका सबै तहमा सहभागी हुने अधिकार, सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिला सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक वीभेदको व्यवस्था गरेको छ । संविधानले महिला विरुद्ध हुनेसबै प्रकारका हिंसाजन्य कार्यहरूलाई कानून बमोजिम दण्डनीय हुने व्यवस्था गरेको छ । धारा १८ को समानताको हकमा सबै नागरिकहरू तथा सामाजिक र सांस्कृतिकरूपले पछाडि परेका समुदाय समेतको संरक्षण, सशक्तिकरण वा विकासको लागि राज्यले कानून बनाई विशेष व्यवस्था गर्न सक्ने उल्लेख छ । सामाजिक न्यायको हकले राज्यका हरेक तहमा समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सिद्धान्तका आधारमा जनताको सहभागिताको अधिकार स्थापना गरेको छ ।

संघीय सरकारको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट वक्तव्यहरू र विभिन्न कानूनी दस्तावेजहरूमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका मुद्दाहरूलाई सम्बोधन गर्दै राष्ट्रिय प्राथमिकताका साथ विगतमा विभिन्न कार्यहरू गर्दै आएको भएता पनि विशेषतः सुदुरपश्चिम प्रदेशका महिला तथा बञ्चित परेका वर्ग समुदायको जीवनमा अपेक्षित परिवर्तन आउन सकेको देखिदैन । यसैगरि विकासका हरेक गतिविधिमा तुलनात्मक रूपमा पछाडि परेको सुदुरपश्चिम प्रदेशमा लैङ्गिक तथा सामाजिक विभेदजन्य व्यवस्थाहरू कायम कायमै रहेको पाइन्छ । अझैपनि हाम्रो घर परिवार र कतिपय सामाजिक संरचनामा लैङ्गिक तथा सामाजिक विभेदजन्य व्यवहारहरू कायमै रहेका छन् ।

समाजको अभिन्न अंगका रूपमा रहेको महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सिमाङ्कृत, पिछडिएका वर्गको सशक्तिकरण र उत्थानबाट मात्र समतामूलक सामाजिक विकास सम्भव छ । समाजमा भएका सब लिंग, वर्ग र उमेर समूहको समानुपातिक सन्तुलन र न्याय संगत प्रगति र विकासका हरेक क्षेत्र मा अर्थपूर्ण सहभागिता हुन सकेमात्र देशको दिगो शान्ती र उन्नती सम्भव हुन्छ । तर्सथ प्रादेशिक ऐन, नीति, रणनीति तथा कार्यविधि र विकास योजनाहरूमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका

सवालहरूलाई मूलप्रवाहिकरण गरि कार्यान्वयन गरेमा मात्र यस्ता विभेदजन्य व्यवहारमा सुधार ल्याउन सकिन्छ ।

## १.२ लैससास परिक्षणको औचित्य

नेपालको संविधान (२०१५) ले आफ्नो प्रस्तावनामा जात, वर्ग, लिङ्ग, उत्पत्ति, भाषा, धर्म, संस्कृति, जातीय, अपाङ्गता, आर्थिक अवस्थाका आधारमा वा भौगोलिक क्षेत्र वा अल्पसंख्यका आधारमा कुनै पनि व्यक्तिमाथि हुने सबै प्रकारका भेदभाव, उत्पीडन र अन्यायको अन्त्य गर्ने उल्लेख गरेको छ । संविधानले संघीय नेपालमा समावेशी सिद्धान्तका आधारमा राज्यका सबै निकायमा नेपाली जनताको समानता, सामाजिक न्याय, समावेशी र सहभागिताको सुनिश्चितता र प्रत्याभूति गरेको छ । नेपालमा संघीयता र 'प्रदेस' को अवधारणा एकदमै नौलो अभ्यास भए पनि निजामती सेवा ऐन (१९९३) को दोश्रो संशोधन सन् २००७ देखि सबै सरकारी निकायमा समावेशी र सहभागिता सुनिश्चित भइसकेको छ । समानता, समावेशी, सहभागिता, सामाजिक न्याय र सबैको मानव अधिकारको सम्मान विशेष गरी महिला, सीमान्तकृत, अपाङ्गता र अल्पसंख्यकहरूका सम्बन्धमा समस्याहरू छन्।

नेपालको कुल जनसङ्ख्याको ५१.५ प्रतिशत महिलाले ओगटेका छन् तर देशको यो ठूलो जनसङ्ख्यालाई भेदभाव भइरहेको छ । महिला र बालिका र नेपालका अन्य सामाजिक बहिष्कृत समूहमाथि भेदभावले उनीहरूलाई आफ्नो अधिकार पूर्ण रूपमा उपभोग गर्न सीमित गरेको छ। महिला, बालिका र सामाजिक रूपमा बहिष्कृत समूह स्वास्थ्य, शिक्षा, निर्णय गर्ने शक्ति र अन्य स्रोतसाधन तथा आर्थिक समृद्धिमा पहुँचबाट वञ्चित हुनुको एउटा कारण नीतिगत अन्तर हो। महिला, बालिका र अन्य बहिष्कृत समूहका मानिसहरूको बहिष्कार र वञ्चितताले उनीहरूलाई स्वास्थ्य, शिक्षा, आर्थिक समृद्धि, निर्णय गर्ने शक्ति र अन्य स्रोतहरूमा पहुँच जस्ता विभिन्न सेवाहरूमा पूर्ण पहुँचबाट वञ्चित गर्छ। संघीय नेपालका प्रत्येक राज्यले लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण (GESI) सुनिश्चित गर्ने नीति लिएको छ।

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण (GESI) मैत्री वातावरण निर्माण गर्न र सम्बन्धित सबै निकायहरू अन्तर्गत प्रवर्द्धन गर्न प्रतिबद्ध छ। नीति र कागजमा उल्लेख भयतापनि लैससास को आश्वासन पर्याप्त छैन। तसर्थ सुदूरपश्चिम प्रदेशमा लैससासको कार्यान्वयन र अभ्यासको स्थिति विप्लेषण गर्न आवश्यक छ।

## १.३ लैससास परिक्षणको उद्देश्य

### १.३.१ सामान्य उद्देश्य

यस नगरपालिकाले स्थानिय स्तरमा गरिने सम्पूर्ण कयाकालापहरु र विकास योजना तथा कार्यकर्मलाई लैससास उत्तरदायि र दिगो बनाउन आर्थिक श्रोतको सुनिश्चता, उपलब्धिको समतामुलक विबरण र उपयोगि बनाउन लैससास परिक्षण गर्ने उद्देश्य रहेको छ।

### १.३.२ बिस्तारित उद्देश्यहरु:

- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परिक्षण माफत स्थानिय तहको संस्थागत संरचना र कार्यकर्महरुमा महिला, लक्षित वर्ग र सीमान्तकृत समुहहरुलाई समावेशि गरि लैङ्गिक समानता र सबै जात जातिको अर्थपुर्ण सहभागिता गराई, लैङ्गिक अन्तरहरुको प्रभावलाई सम्बोधन गर्दै लैङ्गिक मुलप्रवाहिकरण र सशक्तिकरण गर्दै लैजाने,
- महिला, लक्षित वर्ग र सीमान्तकृत समुहहरुलाई समावेशि गरि उनिहरुको योजनाबद्ध रुपमा व्यतिगत र सामुहिक क्षमता अभिवृद्धि गरि स्थानिय तहको विकास प्रक्रियामा निणार्यक तथा अर्थपुर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरि तथा सामाजिक सशक्तिकरण गर्ने
- स्थानिय तहको सबै कार्यक्रम, योजना र योजनाको प्रत्येक चरनमा लैससास दृक्षिकोणबाट अनुगमन तथा मुल्याङ्न गर्ने र यसलाई संस्थागत गर्दै लैजाने,
- लैससास परिक्षण नजिताको आधारमा समस्या तथा चुनौतीहरुको पहिचान गरि समयमै समाधन गर्ने तथा भावी योजना तथा कार्यक्रम का लागि नितिगत पृष्ठपोषण गर्ने।

## भाग २: लैससास परिक्षण बिधि र तरिका

### २.१ लैससास परिक्षण: सैद्धान्तिक मान्यता

लैडगिक तथा सामाजिक लेखाजोखा तथा परिक्षण गर्दा यि तल उल्लेखित विभिन्न सैद्धान्तिक मान्यताको आधारमा गरिएको थियो।

#### क) लैडगिक तथा समावेशिताका जवाफदेहितको सिद्धान्त (Accountability)

लैडगिक लेखाजोखा तथा परिक्षणले लैडगिक समानताका तथा सामाजिक समावेशिताका लागि जवाफदेहिताको परिक्षण गर्दछ र सो लागि सुधारोन्मुख मार्गदर्शन गर्दछ।

#### ख) लैडगिक उत्तरदायित्वको सिद्धान्त (Responsibility)

लैडगिक लेखाजोखा तथा परिक्षणले लैडगिक समानताका लागि उत्तरदायित्वको परिक्षण गर्दछ र सो का लागि सुधारोन्मुख मार्गदर्शन गर्दछ।

#### ग) लैडगिक समताको सिद्दात (Gender Equity)

लैडगिक दृष्टिले समतायुक्त र सामाजिक न्यायमा आधारित समाजको निर्माणका लागि विधीवत रूपमा योगदान गर्नु नै यस सिद्धान्तको मुलभुत उदेश्य हो। विकासका निति, योजना तथा संस्थागत व्यवस्थाको प्रयास ले महिला र पुरुषमा फरक परक प्रभाव पर्दछ, ग्रअणशिलता फरक फरक हुन्छ, व्यवहारिक तथा रणनिति आवश्यकता फरक फरक हुन्छ भन्ने मान्यताका आधारमा समताको परिक्षण र मार्गदर्शन गर्दछ।

#### घ) समावेशिकरणको सिद्धान्त (Inclusion)

राज्यका बिकास प्रणालि तथा व्यवस्थापकिय संरचनामा महिला र पुरुषको न्यायचित स्थान, समाजका जातजाति, वर्ग, उमेर समुह र भिन्न क्षमता भएका व्यक्तिको (Gender, Geography, caste, Ethnicity, Age, Ability), सहभागिता उपलब्धि तथा विकासका अवसरको लेखाजोखा तथा सुनिश्चताका लागि मार्गदर्शन गर्दछ।

#### ङ) समविकासको सिद्धान्त (Equal Development)

महिला र पुरुषबिच तथा समाजमा रहेका विभिन्न जातजाति, समुह, वर्ग, उमेर र शारिरिक क्षमता भएका व्यक्तिलाई आर्थिक, सामाजिक, राजनितिक तथा मनोबैज्ञानिक विकासका लागि समान अवसर र सामाजिक संरचना आधारित सबै प्रकारका विभेद,

शोषण, हिंसा तथा समानता बाट मुक्ति र समानताको प्रत्याभुति गराउन मार्गदर्शन गर्दछ।

## २.२ लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणले समेटने क्षेत्रहरू

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणले समेटने क्षेत्रहरू:

मुख्य क्षेत्रहरू	मुख्य सूचकहरू
नीति र कानून योजना	<ul style="list-style-type: none"> <li>नीति र कानूनमा समावेशी/सहभागीहरू</li> <li>योजना र कार्यान्वयन</li> <li>बजेट निर्माण</li> </ul>
संस्थागत व्यवस्था	<ul style="list-style-type: none"> <li>कर्मचारी अधिकारी प्रतिनिधित्व</li> <li>प्रक्रियाहरू समावेशी</li> <li>समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व</li> <li>वित्तीय व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीकरण</li> <li>डाटा सङ्कलन र व्यवस्थापन</li> </ul>
मानव संसाधन र क्षमता विकास	<ul style="list-style-type: none"> <li>मानव संसाधन र क्षमता विकास</li> <li>अनौपचारिक मूल्य मान्यता, विश्वास र अन्धविश्वास विरुद्ध जनचेतना</li> <li>कानूनी साक्षरता</li> <li>विपद् व्यवस्थापनमा समावेश</li> </ul>
सेवा प्रवाह	<ul style="list-style-type: none"> <li>पूर्वाधार विकास</li> <li>प्रजनन स्वास्थ्य</li> <li>शिक्षा कार्यक्रम</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• पानी र सरसफाई</li> <li>• स्वरोजगार र आय र बजार व्यवस्थापन</li> </ul>
सुशासन र उत्तरदायित्व	<ul style="list-style-type: none"> <li>• सुशासन</li> <li>• उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता</li> <li>• सूचना र सञ्चार</li> <li>• अनुगमन र मूल्याङ्कन</li> <li>• समन्वय र सम्बन्ध विस्तार</li> </ul>

### २.३ लैससास परिक्षण विधि

- सन्दर्भ सामाग्रीको संकलन र पुनरावलोकन
- लक्षित समुह छलफल
- मुख्य व्यक्तिहरुको अन्तरवार्ता
- अन्तरवार्ता
- सरोकारवालाको विस्लेषण कार्यशाला गोष्ठी
- प्रश्नावलि
- कार्यशाला गोष्ठी
- सवल कमजोर अवसर तथा चुनौती विश्लेषण
- कार्ययोजना

### २.४ लैससास परिक्षणमा संलग्न हुने सहभागिहरु

लैससास परिक्षण दिगदर्शन अनुसार देहाए बमोजिमका पदाधिकारिहरु र सरोकारवालाहरु सहभागी हुने व्यवस्था गरिए अनुसारको उपस्थितिमा लैससासको परिक्षण कार्य गरिएको थियो।

गाउँपालिका/नगरपालिकाका अध्यक्ष/प्रमुख	संयोजक
उपप्रमुख/उपाध्यक्ष	सदस्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य



सामाजिक विकास समितिका संयोजक	सदस्य
कार्यपालिकाका सदस्यहरूमध्येबाट कम्तिमा २ जना	२ सदस्य
महिला सहित संयोजकले तोकेका तीन जना	३ सदस्य
सामुदायिक संडघ संस्थाहरूमध्येबाट समावेशी प्रतिनिधित्व हुने गरी संयोजकले तोकेका तीन जना	३ सदस्य
लैससास हेर्ने विभाग/महाशाखा/शाखाका प्रमुख	सदस्य सचिव

## २.५ लैससास परिक्षणका सुचकहरु अंकभार

लैससास परिक्षणका लागि स्थानिय सरकारको नितिमा लैडगिक समानता तथा सामाजिक समावेशि विकास, लैडगिक समानता तथा सामाजिक समावेशि उत्तरदायि कार्यक्रम, आन्तरिक संरचना र मानव संशाधन, सम्बन्ध विस्तार र नेपाल सरकारका प्रतिवद्दताहरु लगायतका विषय वस्तु समेटिएका छन्। लैससास परिक्षणका लागि देहायका पाँचवटा सुचकहरु तथा अंकभारको व्यस्था गरियको थियो।

१	निति, कानुन योजना	२०
२	संस्थागत व्यवस्था	२०
३	मानव समसाधन तथा क्षमता विकास	२०
४	सेवा प्रवाह	२०
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०

## २.६ लैससास परीक्षणका उपसूचकहरु

लैससास परीक्षणका प्रमुख पाँचवटा सूचकहरु भित्र विभिन्न २२ वटा उपसूचकहरु राखिएका छन्। ती उपसूचकलाई प्रष्ट बनाउनका लागि प्रत्येक उपसूचकमा प्रश्नहरु राखिएका छन्।समग्रमा यस परीक्षणमा १०० वटा उपसूचकहरुको उपयोग गरिएको छ।प्रत्येक उपसूचकको पूर्णाङ्क १ (एक) रहेको र जसमा ०-१ सम्मको अंकभार रहेको छ। उक्त २२ वटा उपसूचकहरु यसप्रकार रहेका छन्।

क्र स	मुख्य तथा सहायक विषय क्षेत्रहरु	सुचकका अंकभार	उपसूचकका अंकभार
१	नीति र कानून योजना	२०	

१ १	नीति र कानूनमा समावेशी/सहभागीहरू		८
१ २	योजना र कार्यान्वयन		८
१ ३	बजेट निर्माण		४
<b>२</b>	<b>संस्थागत व्यवस्था</b>	<b>२०</b>	
२.१	कर्मचारी अधिकारी प्रतिनिधित्व		४
२.२	प्रक्रियाहरू समावेशी		४
२.३	समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व		४
२.४	वित्तीय व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीकरण		४
२.५	डाटा सङ्कलन र व्यवस्थापन		४
<b>३</b>	<b>मानव संसाधन र क्षमता विकास</b>	<b>२०</b>	
३.१	मानव संसाधन र क्षमता विकास		८
३.२	अनौपचारिक मूल्य मान्यता, विश्वास र अन्धविश्वास विरुद्ध जनचेतना		४
३.३	कानूनी साक्षरता		४
३. ४	विपद् व्यवस्थापनमा समावेश		४
<b>४</b>	<b>सेवा प्रवाह</b>	<b>२०</b>	
४.१	पूर्वाधार विकास		४
४.२	प्रजनन स्वास्थ्य		४
४.३	शिक्षा कार्यक्रम		४
४.४	पानी र सरसफाई		४
४.५	स्वरोजगार र आय र बजार व्यवस्थापन		४
<b>५</b>	<b>सुशासन र जवाफदेहिता</b>	<b>२०</b>	
५.१	सुशासन		४

५.२	जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व		४
५.३	सूचना र सञ्चार		४
५.४	अनुगमन र मूल्याङ्कन		४
५.५	समन्वय र सम्बन्ध विस्तार		४
	<b>जम्मा</b>	<b>१००</b>	<b>२०</b>

प्रत्येक उपसूचकको मूल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्दछ।तालिका नं १ मा प्रत्येक सूचकमा '१', '०.५', र '०' अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार समेत राखिएको छ।यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन कार्यदलको सामुहिक मूल्याङ्कन हो।कार्यदलका सदस्यहरूले पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्दछ।

### भाग ३

## लैडगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परिक्षणबाट आएको नतिजा

### ३.१ शैलेशिखर नगरपालिकाको लैससास परिक्षण अंकभार

शैलेशिखर नगरपालिकाको लैससास परिक्षण गर्दा दिग्दर्शनमा उल्लेख गरए अनुसार प्रमुक विषयहरु, सुचकहरुको व्याख्याको आधारमा अंक दिइ लैससास परिक्षण गरिएको थियो जस्को प्राप्ताडक निम्न बमोजिम छ।

#### तालिका १ शिर्षकग प्राताडक तालिका

क्र.स	मुख्य तथा सहायक विषय क्षेत्रहरु	अंकभार	प्राप्ताडक
१	नीति र कानून योजना	२०	
१.१	नीति र कानूनमा समावेशी/सहभागीहरु	८	३.५
१.२	योजना र कार्यान्वयन	८	३
१.३	बजेट निर्माण	४	३
	जम्मा		९.५
२	संस्थागत व्यवस्था		
२.१	कर्मचारी अधिकारी प्रतिनिधित्व	४	१
२.२	प्रक्रियाहरु समावेशी	४	१.५
२.३	समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	१.५
२.४	वित्तीय व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीकरण	४	१

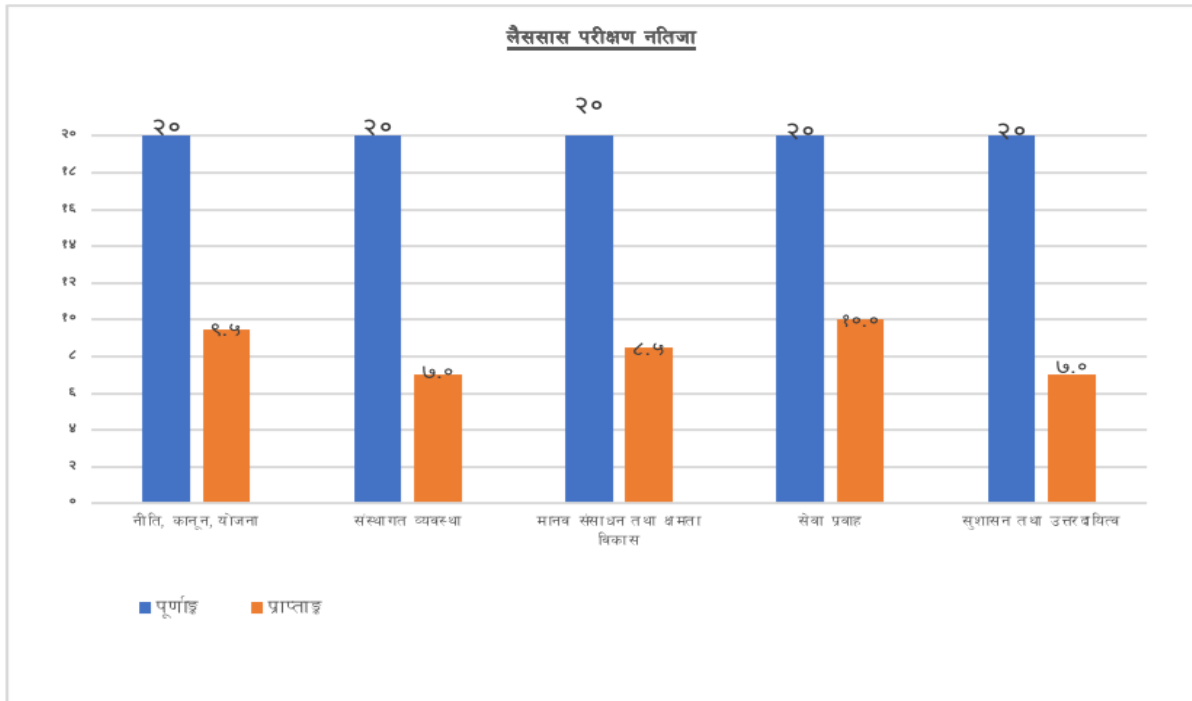
२.५	डाटा सङ्कलन र व्यवस्थापन	४	२
	जम्मा	२०	७
<b>३</b>	<b>मानव संसाधन र क्षमता विकास</b>		
३.१	मानव संसाधन र क्षमता विकास	८	३.५
३.२	अनौपचारिक मूल्य मान्यता, विश्वास र अन्धविश्वास विरुद्ध जनचेतना	४	१.५
३.३	कानूनी साक्षरता	४	१.५
३.४	विपद् व्यवस्थापनमा समावेश	४	२
	जम्मा	२०	८.५
<b>४</b>	<b>सेवा प्रवाह</b>		
४.१	पूर्वाधार विकास	४	१.५
४.२	प्रजनन स्वास्थ्य	४	२
४.३	शिक्षा कार्यक्रम	४	३.५
४.४	पानी र सरसफाई	४	१.५
४.५	स्वरोजगार र आय र बजार व्यवस्थापन	४	१.५
	जम्मा	२०	१०
<b>५.</b>	<b>सुशासन र उत्तरदायित्व</b>		
५.१	सुशासन	४	१
५.२	जवाफदेहिता उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	२
५.३	सूचना र सञ्चार	४	१.५

५.४	अनुगमन र मूल्याङ्कन	४	०.५
५.५	समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४	२
	जम्मा	२०	७
	कुल जम्मा	१००	४२

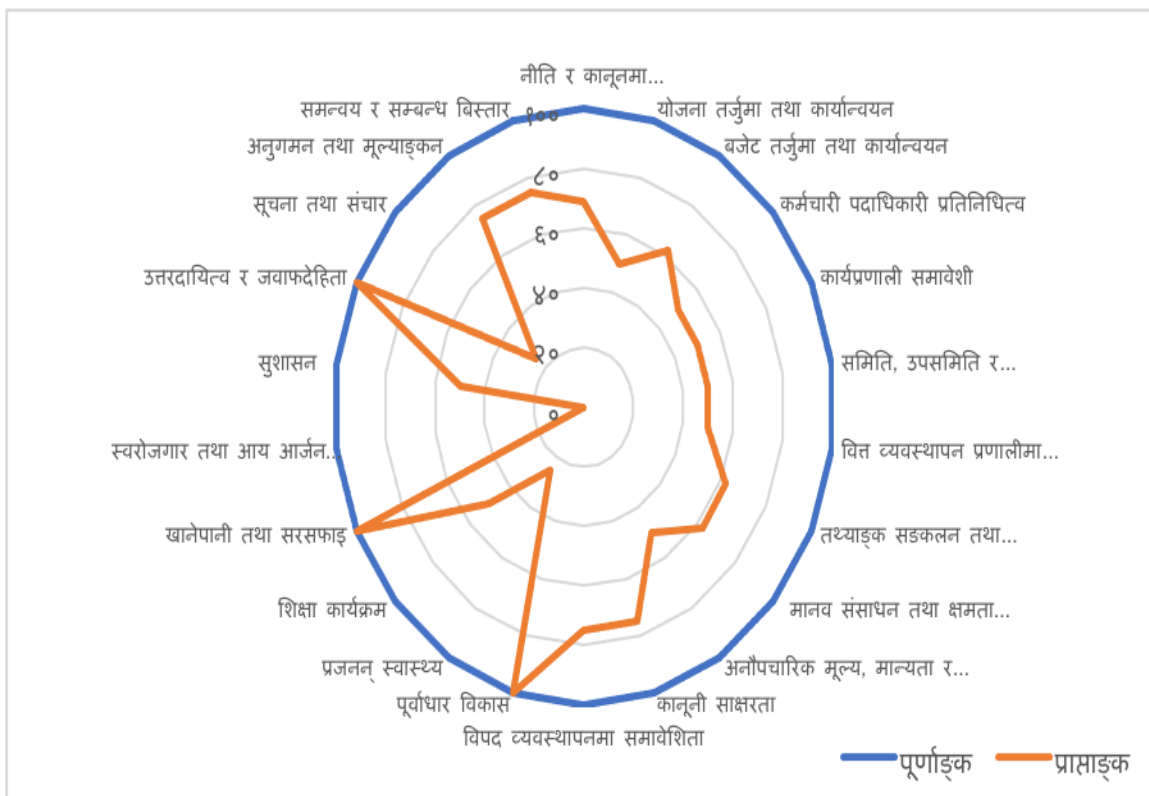
तालिका २ माकुरी जालोको चित्र



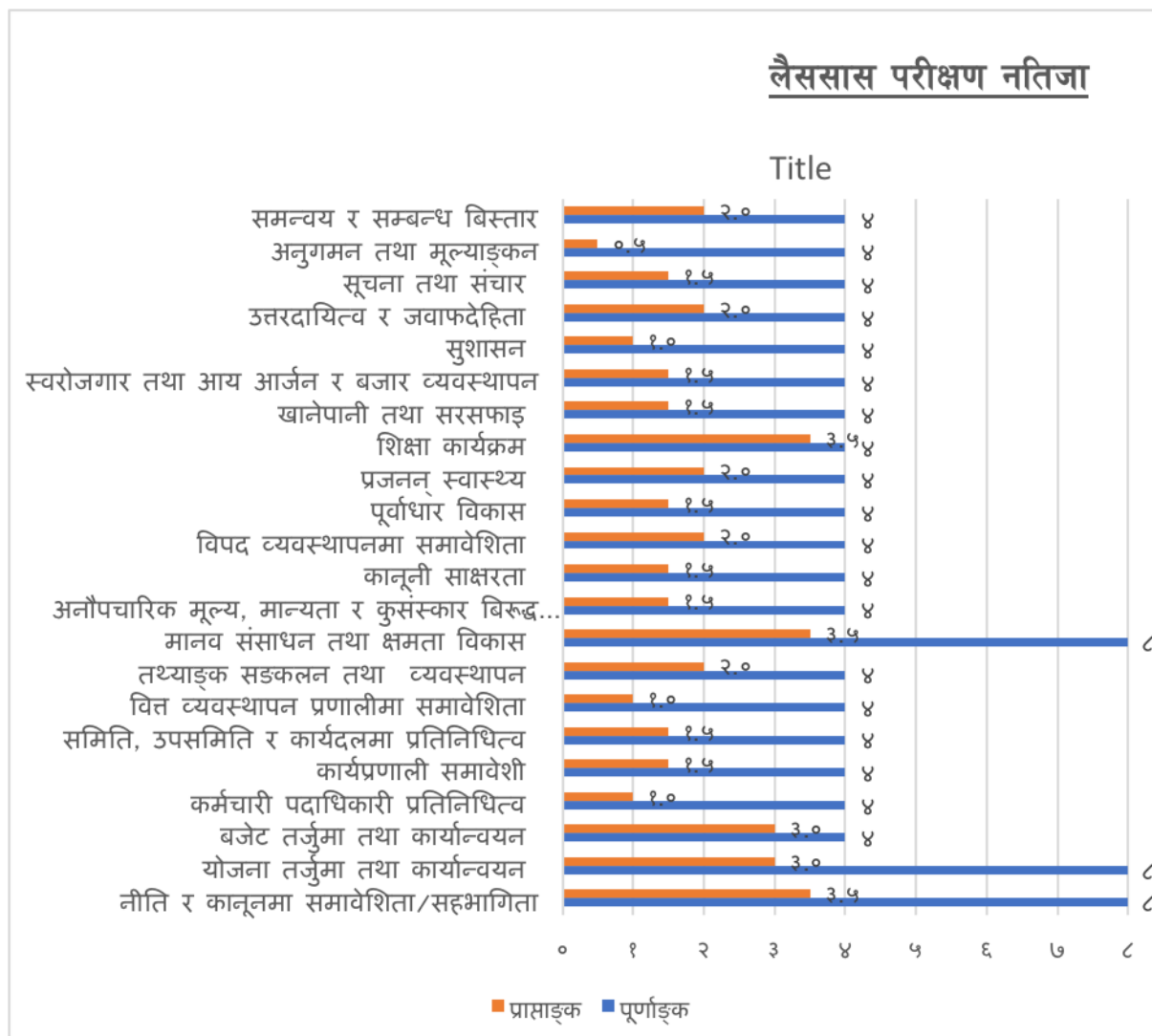
तालिका ३ लैससास परीक्षण डयासबोर्ड प्रस्तुती



तालिका ४ २२ वटा उप विषयहरूको अवस्थाको लेखाजोखा



तालिका ५ स्थानिय तहको लैससास अवस्थाको लेखाजोखा



लैससास परिक्षणवाट आएको अंकको विवरणलाई हेर्दा यस नगरपालिकाले जम्मा ४२ अंक प्राप्त गरेको छ जस्मा अधिकतम १० अंक सेवा प्रवाहमा आएको छ भने न्युनतम अंक संस्थागत व्यवस्था र सुशासन तथा उत्तरदायित्वमा ७ आएको छ भने अन्य क्षेत्रहरुमा क्रमस निति कानून तथा योजनामा ९.५, मानव संसाधन तथा क्षमता विकासमा ८.५ आएको छ । यस्तै गरि उप क्षेत्र तर्फ न्युनतम अंक ०.५ अनुगमन तथा मूल्याङ्कनमा आएको छ ।



### ३.३ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको सवल तथा सुधारणु पर्ने पक्ष तथा अवसर चुनौतीहरु

यस नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गर्ने सन्दर्भमा नगरपालिकाको सवल पक्ष तथा सुधारणु पर्ने पक्षलाइ विश्लेषण गर्दा प्राप्त भएको सुझाव ५ वटै क्षेत्रको निम्न बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

नीति, कानून योजना

क्र स	मुल विषय	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनौतीहरु
१	निति कानून तथा योजना	निति कानून तथा योजना मस्यौदा तैयार गर्ने कार्य दिशामा लैससास सम्बन्धि सकारात्मक थालनी भएको	पुर्ण दस्तावेजलाइ लैससासको दृष्टिले समिक्षा गर्नु पर्ने लैससास मैत्री कार्य टोलिको निर्माण गर्नु पर्ने	आंसिक रुपमा पिछडियका वर्ग महिला पुरुष दलित वर्ग हरुले कानूनको वारेमा अवसर पाएको	भौगोलिक विकटताको कारणले सवैलाइ समावेश गराउन नसकिने मानव संसाधन तथा श्रोतको कमि
२	निति कानून तथा योजना	योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन लैससासको दृष्टिले निति रणनिति तथा कार्यक्रमलाइ	आवधिक तथा वार्षिक योजनालाइ लैससास मैत्री गर्नु पर्ने	तालिम गोष्ठ सेमिनारमा महिला तथा उपेक्षा वर्गलाइ सहभागि गराउने अवसर	जनचेतनाको कमि शिक्षाको विकासमा कमि

		हेरिने गरेको तथा सोही अनुरूप कार्यान्वयन गर्ने अभ्यास गर्ने गरेको	योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा लैससास मैत्री वनाउनु पर्ने	भएको विभिन्न निर्माण कार्य राजनिति व्यापार शिक्षा रोजगारमा अवसर दिनु पर्ने	आर्थिक कठिनाए कामकाजको जटिलता
३	बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	बजेट तर्जुमा गर्नु भन्दा पहिला महिला वालवालिका जनजाति मधेशी मुस्लिम पछि परेका जातजाति विभिन्न वर्गको भेला गराइ समस्या पहिचान गर्ने गरेको	स्थानिय सरकारले क्षेमता विकास योजनामा लैगिक उत्तरदायी सामाजिक समावेशि बजेट निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्नु पर्ने	स्थानिय सरकारवाट उत्पिडित जातजाति महिला पछि परेका वर्गलाइ बजेट बाट समान पहुच पुग्ने अवसरको व्यवस्था भएको	बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धि महिला तथा पिछडिएका समुह सम्म पहुचको कमि

### संस्थागत व्यवस्था

क्र स	मुल विषय	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनैति
१	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	निर्णय तहमा महिला लैगिक अल्पसंख्यकहरुको	समान सहभागिता सहअस्तित्व र सकारत्मक विभेद	समान अवसर प्रदान गर्न संवैधानिक कानुनी व्यवस्था रहेको	आपसि समझदारीको कमि सुचना प्रवाहको कमि

		समान सहभागिता गराउने अभ्यास गर्ने गरेको	अनुरूप लैससास व्यवस्थापन गर्नु पर्ने		
२	कार्य प्रणालि समावेशि	महिला र पुरुष विचको असमानता घटाउन तथा समावेशिकरण बढाउनको लागि स्थानिय तहको निश्चित कार्यनिति अनुरूप कार्य प्रणालिलाइ व्यवस्थित गरेको	महिला र पुरुषको विचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशिकरण बढाउनका लागि स्थानिय तहको निश्चित कार्यनिति अनुरूप कार्यक्रम गर्नुपर्ने	महिलालाइ पुरुष सरह समान सहभागिता बढाउनको लागि उच्च मनोवल बढाउनको लागि वातावरण भएको	लैससास मुलप्रवाहिकरण गर्नको लागि श्रोत साधन अपर्याप्तता
३	तथ्यांक संकलन तथा व्यवस्थापन	खण्डिकृत तथ्यांक संकलन तथा व्यवस्थापनको लागि रिपोटिंग सम्यन्त्र बनाएको	वेरोजगार नागरिकको विवरण संकलन तथा एकल महिला अपांग जेष्ठ नागरिकको विवरण संकलन	वास्तविक सुचना लैससास मैत्रि प्राप्त हुने	खण्डिकृत तथ्यांक प्राप्त नहुने भौगोलिक विकटता

			समय समयमा खण्डित तथ्यांकको अध्यावधिक गर्नु पर्ने		
--	--	--	--	--	--

### मानव संसाधन र क्षमता विकास

क्र स	मुल विषय	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनैति
१	मानव संसाधन क्षमता विकास	लैससास मैत्रि आवश्यक जनशक्ति उपलब्ध हुनु पर्नेको परिचालन भएको	क्षमता विकास तालिम प्रविधिक शिक्षा कानुनी साक्षरताको व्यवस्था गर्नु पर्ने	संघिय बजेट तथा नगरपालिकाको बजेटको व्यवस्था भएको	कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुलाई समावेशि गर्न नसक्नु
२	अनौपचारिक मुल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	लैंगिक हिंसा तथा सामाजिक कुसंस्कार सम्बन्धि जनचेतना मुलक कार्यक्रम केही मात्रामा भएपनि संचालन गरिएको	महिला हिंसा विरुद्ध जनचेतना मुलक कार्यक्रम नियमित रुपमा संचालन गर्नु पर्ने कार्ययोजना बनाउनु पर्ने र सोको लागि आवश्यक बजेट	लैससास निति रणनिति निर्माण भएको	जातिय तथा वर्गिय विभेद रुडि वादी परम्पराको कारण सकृय रुपमा सहभागिता गराइ कार्यक्रम संचालन गर्न चुनौति रहेको

			विनियोजन गर्नु पर्ने कार्यक्रम समावेशि सहभागितामा संचालन गरि प्रभावकारी भए नभएको एकिन गरि थप सुधार गर्नु पर्ने		
३	कानुनी साक्षरता	जनप्रतिनिधिहरुलाइ लैससास सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने गरेको	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाइ उनिहरुको भुमिका तथा जिम्मेवारीको लागि उत्तरदायि वनाउन तालिम गोष्टि गर्नु पर्ने	स्थानिय सरकार संचालन निर्देशिकाले निर्देशित गरेको	जनप्रतिनिधिहरुको चेतनाको स्तरमा कमि
४	विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	विपद व्यवस्थापन समितिको कार्यान्वयन भएको	विपद व्यवस्थापन समितिलाइ समावेशि सहभागिता गराउनु पर्ने	विपद व्यवस्थापन कार्यविधिले लैससास मैत्रि भएको	संघिय बजेट विपद व्यवस्थापन समितिमा समावेशि नभएको

सेवा प्रवाह

क्र स	मुल विषय	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनैति
१	पुर्वाधार विकास	भवन निर्माण गर्दा मचबधष्लन बलम मभकष्लन लैससास मैत्रि वनाउन पहल गरेको	हरेक भवनहरुमा निर्माणकोलागि मचबधष्लन बलम मभकष्लन गर्दा अपांग र वालवालिकाको लागि सहज हुने गरी बनाउनु पर्ने	भवन निर्माणको आचार संहिता भएको	भवन निर्माण गर्दा मचबधष्लन बलम मभकष्लन लाइ लैससास मैत्रि वनाउन सामाजिक मुल्य मान्यताको असर रहेको
२	पुर्वाधार विकास	महिला र पुरुषको लागि छुट्टै शौचालय निर्माण भएको	सवै निजि तथा सार्वजनिक शौचालयहरु म्हिला अपांगमैत्री हुने गरी मचबधष्लन बलम मभकष्लन गर्नु पर्ने निति नगरपालिकाले ल्याउनु पर्ने	पालिकाको वार्षिक निति कार्यकममा अपांगमैत्री भवन निर्माण तथा महिला वालवालिका मैत्री शौचालय निर्माण गर्नु पर्ने निति तयार भएको	न पा स्थापना हुनु भन्दा पहिले मापडण्ड अनुसार भवन निर्माण नभएको निजि भवन निर्माण पछि मात्र भवनको नक्सा पास गर्ने गरेको

३.	पूर्वाधार विकास	नीति वनाई कार्यान्वयन भएको	स्थानीय तहले १५०० वर्ग फिट क्षेत्रफल भन्दा वढी भएको सार्वजनिक भवनलाई लैससास मैत्री वनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने	लैससास मैत्री भवन निर्माणको लागि पहुँच भएको	भवन वनाउदा स्रोत साधनको कमीले गर्दा लैससास मैत्री वनाउनमा कठिनाई
४.	प्रजनन स्वास्थ्य	गर्भवति महिलालाई जोखिम युक्त खतरा युक्त काममा नलगाउने बारेमा स्वास्थ्य शिक्षा संचालन गरेको	वार्षिक निति तथा कार्यक्रममा गर्भवति महिलालाई जोखिम युक्त काममा नलगाउनका लागि अभिमुखिकरण गर्नु पर्ने	वार्षिक निति कार्यक्रममा महिला मैत्री कार्यक्रम बारे स्वस्थ्य शिक्षा समाहित भएको	सामाजिक मुल्य मान्यताको असर रहेको
५.	प्रजनन स्वास्थ्य	स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम रहेको	स्वास्थ्य विमाको लागि बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने र समुदायमा जानकारी	समुदायमा चेतना भएको	बजेटको अभावले सवैलाइ समेटन नसकेको

			दिनु पर्ने		
६.	शिक्षा कार्यक्रम	नगरपालिकाको विभिन्न समुदायहरूमा विद्यालय देखि टाढा रहेका बालविकास शिक्षा कार्यक्रम कक्षा स्थापना गरी संचालन गरेको	निरक्षक महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धि विषेस कार्यक्रमहरू संचालन गर्न बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने र त्यस सम्बन्धि निति बनाउनु पर्ने	नगरपालिका स्तरिय शिक्षा समितिले निरक्षक महिलाहरूको लागि विषेश कार्यक्रमहरू नितिमा राख्ने व्यवस्था भएको	जिल्ला साक्षर घोषणाभैसकेकोले सो कार्यक्रम गर्न नसकेको

### सुशासन र जवाफदेहिता

क्र स	मुल विषय	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्ष	अवसर	चुनैति
१	शुसासन	कार्यपालिका तथा सभा वाट निति तथा कानुन जारि भइ कार्यान्वयन भएको	शुसासन सम्बन्धि नेपाल सरकारले निर्माण गरेको निति तथा कानुनहरू शतप्रतिशत पालना गरि थप निति तथा	बन्चितिकरणमा परेको वर्ग जातिले पनि शुसासन उत्तरदायित्व सम्बन्धि जानकारी प्राप्त गरेको	दरवन्दि अनुसारको दक्ष जनशक्तिको कमि राजनैतिक दवाव



			कानून बनाइ कामकाज गर्नु पर्ने		
२	उत्तरदायित्व र जवाफदायित्व	सार्वजनिक परिक्षण सार्वजनिक सुनुवाइ पत्रकार भेटघाट भएको बन्चितिकरणमा परेका समुदायको पनि केहि मात्रामा भएपनि सहभागिता रहेको	बन्चितिकरणमा परेका वर्ग लिंग जातिलाइ सकृय सहभागिता गराउनु पर्ने र उनिहरुलाइ जिम्मेवारी दिनु पर्ने	स्थानिय सरकारले संचालन गरेको योजनाहरुको बारेमा जानकारी पउने गरेको योजनाका कार्यहरुमा सहभागि भइ कामको समेत जिम्मेवारी पाएको	गरिवि र चेतनाको कमिले गर्दा सवैलाइ समावेश गर्नमा कठिनाइ
३.	सुचना तथा संचार	स्थानिय भाषामा स्थानिय एफ एम वाट सुचना प्रवाह भएको	लक्षित वर्ग जाति लिंग जेष्ट नागरिक अपांग लक्षित कार्यक्रम तथा बजेट विनियोजित गरि स्थानिय भाषामा सुचना सार्वजनिक गर्नु पर्ने	स्थानिय भाषामा नगरपालिका वाट संचालित कार्यक्रमको जानकारी सम्प्रेषण भइ चेतनाको विकास भएको	भौगोलिक विकटताका कारण सुचना सम्प्रेषण गर्न चुनौति रहेको
४.	अनुगमन तथा	अनुगमन तथा	नियमित रुपमा	अनुगमन वाट	पिछडियको वर्गलाइ योजना

	मुल्यांकन	मुल्यांकनलाई लैससास मैत्रि वनाउन पहल गरेको	अनुगमन हुनु पर्ने नियमित रुपमा अनुगमन हुनु पर्ने	बन्चितिकरणमा परेका वर्ग लिंग जातिलाइ समावेश गरि अवसर प्रदान गरेको	तथा कार्यक्रमका सकृय सहभागिता गराउन चुनौती रहेको
५.	समन्वय तथा सम्बन्ध विस्तार	लैंगिक समानता तथा समावेशी विकासका लागि पिछडियको वर्ग दलित महिला अपांगसित कार्यक्रम संचालन सम्बन्धमा समन्वय तथा सम्बन्ध विस्तारको पहल भएको	प्रभावकारी रुपमा समानता तथा समावेशी विकासका लागि पछाडि परेका समुदाय महिला दलित अपांगलाई सकृय रुपमा सहभागि गराउन समन्वय तथा सम्बन्ध विस्तारका लागि थप कार्यक्रम गर्नु पर्ने	समानुपातिक रुपमा पारदर्शि तरिकाले योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्दा संपुर्ण समुदायले अवसर प्राप्त गर्ने छ	अशिक्षा सामाजिक विभेद आदि

### ३.५ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको कार्ययोजना

यस नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गर्ने सन्दर्भमा नगरपालिकाको सवल पक्ष तथा सुधारु पर्ने पक्षलाई विश्लेषण गर्दा प्राप्त भएको सुझाव ५ वटै क्षेत्रको आधारमा नगरपालिकाले आगामि दिनमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको मुद्दालाई पुर्ण कार्यान्वयन गर्नको लागि निम्न बमोजिम कार्य योजना तयार पारेको छ जुन निम्न बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

#### नीति, कानून योजना

क्र स	कार्यबिवरण	जिम्वेबारि	बजेट	समय	उपलब्धि
	निति, कानून योजनालाई लैससास मैत्रि वनाउनको लागि तालिम गोष्टि सेमिनार गर्ने	नगरपालिका	२०००००	दोस्रो चौमासिक	लैससास रणनिति अन्तर्गत महिला बालबालिका दलित अपांग आदिको क्षेमता विकासमा पहुच
	उपभोक्ता समिति लैससास मैत्रि गठन गरी अनिहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने	नगरपालिका	१०००००	तेस्रो चौमासिक	उपभोक्ता समितिहरुको क्षेमतामा बृद्धि हुने

	योजना निर्माण गर्दा बार्षिक बजेट प्रतेक ४ महिनाका दरले उपलब्धि भए नभएको बर्ष भरिको प्रगति समिक्षा गोष्ठी गर्ने	नगरपालिका	१५००००	तेस्रो चौमासिक	कार्य क्षमता वृद्धि भए नभएको जानकारीको डाटा राख्ने
	क्षमता विकासका लागि दक्ष जनशक्ति मार्फत बजेट परिचालन गरि लैससास रणनिति अन्तर्गत पहुंच पुरयाउनको लागि अभिमुखिकरण गर्ने	नगरपालिका	२०००००	तेस्रो चौमासिक	नगरपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरु तथा जनप्रतिनिधिहरुको कार्य क्षमताको विकास भएको हुने

#### संस्थागत व्यवस्था

क्र स	कार्यबिवरण	जिम्वेबारि	बजेट	समय	उपलब्धि
	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व समान सहभागिता गराउनको लागि सवैलाइ सचेतना गर्ने	.प्रमुख प्रशासकिय अभिकृत	५०००००	बर्ष भरी	समान सहभागिता हुने, सहअस्तित्व र सकासत्मक विभेद अनुरूप व्यवस्थापन भइ सामाजिक न्याय प्रवर्धन हुने

कार्य प्रणालि समावेशि गराउनको लागि तालिम गोष्टि सेमिनार अन्तर्कृया तथा छलफल कार्यक्रम गर्ने	उप प्रमुख	६०००००	६ ६ महिनामा गर्ने	महिलालाइ पुरुष सरह समान सहभागिता समावेशिकरण हुन उच्च मनोवल बढने
तथ्यांक संकलन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने	क्षत् तथा क.अ.सुचना प्रविधि शाखा	१००००००	तेस्रो चौमासिक	तथ्यांक भण्डारण हुने आवश्यकता अनुसार लैससास मैत्रि तथ्यांक प्राप्त गर्न सकिने

### मानव संसाधन र क्षमता विकास

क्र स	कार्यबिवरण	जिम्वेबारि	बजेट	समय	उपलब्धि
	मानव संसाधन क्षेमता विकास सम्बन्धि आवश्यकता पहिचान गर्ने	प्रशासन शाखा	१००००००	३ ३ महिनामा गर्ने	सवै कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको क्षेमता विकास हुनु
	लैससास मैत्रि ऋम् एबिल बनाउने	नगरपालिका	५०००००	३ महिना	योजना वन्नेछ ।

	जनप्रतिनिधिहरूलाई स्थानिय सरकार संचालन ऐन सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने	नगरपालिका	५०००००	६ ६ महिनामा गर्ने	जनप्रतिनिधिहरूको क्षेमता विकास हुनु
	विपद व्यवस्थापन समावेशिता कायम गर्न विपद व्यवस्थापन समितिलाई अभिमुखिकरण गर्ने	विपद व्यवस्थापन शाखा	५०००००	६ ६ महिनामा गर्ने	विपद व्यवस्थापन समिति समावेशी हुनु

#### सेवा प्रवाह

क्र स	कार्यबिवरण	जिम्वेबारि	बजेट	समय	उपलब्धि
	महिला तथा अपांग मैत्रि शौचालय निर्माण गने	.प्राविधिक शाखा	५०००००००	आ व ८९( ८०	यस नगर पालिका भित्रका सम्पूर्ण विद्यालयहरूमा महिला तथा अपांग मैत्रि शौचालय निर्माण गरिनेछ
	प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धि जनचेतना गर्ने	न पा स्वास्थ्य शाखा	१००००००	आ व ८९( ८०	गर्भवति महिलाको गर्भावस्ताको जोखिम घटने पुर्ण स्तनपान गराउनेको संख्यामा वृद्धि

					गरिव निमुखा बन्चितिकरणमा परेका समुदायका सवेको स्वास्थ्य विमा गरिने उपचारमा सहजता
	अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्ने	न पा शिक्षा शाखा	५००००००	आ व ८९( ८०	नगर पालिका भित्रका शिक्षा वाट बन्चित भएका महिलाहरु साक्षर हुने छन

#### सुशासन र जवाफदेहिता

क्र स	कार्यविवरण	जिम्वेबारि	बजेट	समय	उपलब्धि
	शुसासन सम्बन्धि सवैलाइ अभिमुखिकरण गर्ने	प्रमुख प्रशासकिय अभिकृत र प्रशासन प्रमुख	३००००००	तेस्रो चौमासिक	जनसमुदाय स्थानिय सरकार प्रति जनविस्वास बढने सामाजिक विकृति न्यनिकरण हुन् र भ्रष्टाचार न्यनिकरण हुन्
	कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुलाइ उनिहरुको भुमिकालाइ उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता वनाउन गोष्टि गर्ने	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत विषयगत शाखा प्रमुख	२००००००	तेस्रो चौमासिक	नगरपालिकाको कामकाजमा पारदर्शिता बन्चितिकरणमा परेका वर्ग लिंग जाति समेतले उत्तरदायित्व वारे जानकारी पाइ आफनो हक अधिकार

					स्थापित हुन सहयोग पुग्ने छ
	लक्षित वर्ग जाति लिंग जेष्ट नागरिक अपांग लक्षित कार्यक्रम तथा बजेट विनियोजित गरि स्थानिय भाषामा सुचना सार्वजनिक गर्नु पर्ने	प्रमुख प्रशासकिय अभिकृत सुचना अधिकारी	२००००००	बर्ष भरी	नगरपालिकावाट प्रदान गरिने सेवा सुविधा वारे जानकारी नगरिहको हक अभिकार सम्बन्धि जनचेतना
	अनुगमन तथा मुल्यांकन सम्बन्धि तालिम गर्ने	नगर उपप्रमुख	२००००००	बर्ष भरी	पिछडिएको वर्ग अपांग दलित जेष्ट नागरिक महिलालाइ स्थानिय सरकारले संचालन गरेको योजना तथा विकास निर्माणका कार्य हरुमा सहभागि गराउन पहल हुने
	समन्वय तथा सम्बन्ध विस्तारको लागि छलफल गर्ने	नगर उपप्रमुख	५००००००	बर्ष भरी	सोषित पिछडिएको समुदाय जातजाति आदि सित विकास निर्माण कार्यमा समन्वय र सम्बन्ध विस्तारको का थालनि भएको





## भाग ४ निष्कर्ष र सुझावहरू

### ४.१ निष्कर्ष

यस नगरपालिकाको लैससास परिक्षण गर्दा आएको नतिजालाई हेर्दा नगरपालिकाको लैससास सम्बन्धि सकारात्मक धारणा देखियता पनि लैससासको क्षेत्रमा धेरै सुधार गर्नु पर्ने देखिन्छ । नगरपालिकाको लैससास परिक्षणको नतिजा जम्मा ४२ प्रतिशत पाप्त भएको छ जस्मा ५ वटै विषयहरू तथा २२ वटै उप विषयहरूमा लैससासलाइ संस्थागत गर्दै कार्यान्वयन गर्नु पर्ने देखिन्छ । सर्वप्रथम स्थानिय सरकार संचालन ऐन तथा संविधानले निर्देशित गरेका प्रावधानहरूलाइ कार्यान्वयन गर्दै सबै जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाइ लैससास सम्बन्धि उत्तरदायी बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।

### ४.२ सुझावहरू

लैससास परिक्षणवाट आएको नतिजाको आधारमा यस नगरपालिकाले लैससासको क्षेत्रमा निम्न बमोजिम सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ:

- नगरपालिकाले जारी गर्नुपर्ने ऐन, कानून, निर्देशिका तथा दिग्गदर्शनहरू लैससास मैत्री हुनुपर्ने
- पाँचवटै क्षेत्र तथा २२ वटै क्षेत्रमा लैससास परिक्षणवाट आएको नतिजाको आधारमा बनाएको कार्ययोजनाका लागि वजेट विनियोजन तथा प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने,
- लैससास नीतिको पुर्ण कार्यान्वयन गर्नको लागि जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाइ लैससास सम्बन्धि उत्तरदायी बनाउनु पर्ने ।
- लैससासको अवधारणाको बारेमा पालिकाको सबै जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाइ अभिमुखिकरण गर्नु पर्ने,

- सवै पाँचवटै क्षेत्रको प्राप्त नतिजालाई मध्यनजर गर्दै नगरपालिकाको सवै कार्ययोजना तथा बजेटको व्यवस्थापनमा लैससास उत्तरदायी बनाउदै लैजानु पर्ने,
- लैससास उत्तरदायी वजेटको अवधारणालाई सुत्रमा अङ्कित गरे अनुरूप लागु गरी प्रभावकारी कार्यान्वयनमा लैजानु पर्ने
- राष्ट्रले अबलम्बन गरेका अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताहरु जस्तै बेइजिङ्ख घोषणा पत्रको कार्य योजना, महिला विरुद्ध हुने सवै प्रकारका भेदभाव अन्त्यको सन्धि तथा दिगो विकास लक्षलाई नगरपालिकाले आफ्नो कार्यक्रमहरुमा बजेट विनियोजन गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने, ईत्यादि ।
- लैससासलाइ संस्थागत गर्नको लागि नगरपालिका प्रतिवद्ध हुनु पर्ने र यसको लागि सकारत्मक विभेदको रणनितिको अवभारणा अपनाउन पर्ने।

### अनुसुचि १: सहभागिहरुको नामावलि

नाम	लिङ्ग
सुरेन्द्र बहादुर बिस्ट	पुरुष
भोजराज भट्ट	पुरुष
शेखर ओझा	पुरुष
राजेन्द्र सिंह धामि	पुरुष
उषा बानिया	महिला
प्रभा बम	महिला

## अनुसुचि २: फोटोहरु



### अनुसुचि ३: नगरपालिका को लैससासबाट प्राप्त अंकभार

सि.नं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.१. नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता (८)	८	१.१.१	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन आँसिक रुपमामात्र समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र समावेशी शब्द चयन र सहभागितामूलक हुने नगरेको ।	स्वीकृत नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू स्वकृतिको लागि प्रस्तुत गरेका मस्यौदा नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू सम्बन्धित निर्णय फाइलहरू
२	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.१. नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता (८)		१.१.२	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा वा विश्लेषण गरि सुनिश्चित गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे हरेक दस्तावेजमा लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे आँसिकरूपमा ( केही दस्तावेज) मात्र लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको सम्बन्धमा कुनै दस्तावेज उपर लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने नगरेको	नीति, कानून, योजना का दस्तावेजहरू कार्यपालिकाका छलफल तथा निर्णयहरू



५	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.१. नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता (८)	१.१.५	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको / नराखिएको	०-१	१	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको ।	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्गमा लगायत हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने सिमित प्रावधान मात्र राखिएको	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्गमा लगायत हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने कुनै प्रावधान नराखिएको ।	स्थानीय । ऐन, नियम, कार्यविधिहरु र तिनको लैससास दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेज स्थानीय राजपत्र ।
६	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.१. नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता (८)	१.१.६	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाए / नमिलाएको ।	०-१	१	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको र सोहि अनुरूप कार्यान्वयन हुने गरेको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध नमिलाएको ।	महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरु महिला तथा वञ्चितीमा परेका समुदायहरुको स्वयम भनाइहरुको दस्तावेज
७	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.१. नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता (८)	१.१.७	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहे । नरहेको ।	०-१	०	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधानमात्र रहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा अन्त्य गर्ने कुनै प्रावधान नरहेको ।	स्थानीय नीति तथा कानून, श्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज तथा विवरण

५१	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.१. नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता (८)		१.१.८	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे / नरहेको	०-१	०	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानहरू रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नभएको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको ।	स्थानीय तहको श्रम नीति तथा कानून, दस्तावेज र समीक्षा प्रतिवेदन
५२	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.२. योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (८)	५१	१.२.१	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरे/नगरेको ।	०-१	०	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरेको ।	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम रहेको तर सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश नगरिएको ।	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम नरहेको ।	आवधिक योजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम; लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम लक्ष्य तथा उपलब्धी सम्बन्धी आवधिक प्रतिवेदन
१०	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.२. योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (८)		१.२.२	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा केहि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा कुनै पनि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने नगरेको ।	वार्षिक बजेट तथा विकास कार्यक्रम महिला तथा लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन/प्रोफाईल,



११	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.२. योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (८)	१.२.३	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरे, नगरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरे, नगरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा केही मात्र लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथमिकतामा पर्ने गरेको ।	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने नगरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने नगरेको ।	सहभागी सूचीफोटो र वडास्तरबाट छनौट योजना तथा कार्यक्रमको सूची निर्णय पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१२	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.२. योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (८)	१.२.४	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा निरन्तर (सबै योजना तर्जुमाका सबै चरणमा सधैं) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा कहिले काहिं मात्र (केहि योजना तर्जुमाका केहि चरणमा, कहिलेकाहिं) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने नगरेको	बैठक निर्णय पुस्तिका, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन, बैठक पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१३	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.२. योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (८)	१.२.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए /नगरिएको ।	०-१	०.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार सबै कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार केही कार्यक्रम तय हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको ।	महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था देखिने अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन, आवश्यकत पहिचान प्रतिवेदन, वार्षिक विकास कार्यक्रम

१४	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.२. योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (८)		१.२.६	स्थानीय तहले दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण नगर्नुको साथै बजेट विनियोजन पनि गर्ने नगरेको ।	दीगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज (नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम )
१५	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.२. योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (८)		१.२.७	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्नेगरी बने / नबनेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष / निर्दिष्ट लाभ पुग्नेगरी बनेको ।	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई अप्रत्यक्ष / सहयोगी हुने गरी बनेको ।	स्थानीय तहका योजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई लाभ पुग्नेगरी नबनेको ।	नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम
१६	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.२. योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (८)		१.२.८	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भए। नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिए / नदिएको ।	०-१	१	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिएको ।	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको तर ग मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी नदिएको	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी पनि नदिएको	उपभोक्ता समितिको गठन सम्बन्धी नीति तथा कानून, उपभोक्ता समितिको संरचना
१७	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.३. बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (४)	४	१.३.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित	०-१	०	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी दस्तावेज, लक्षित समुहसंग छलफल भएको निर्णय पुस्तिका

					लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिएको / नगरिएको ।			लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिएको ।	लगायत केहि लक्षित वर्ग र समुदायसँग केहि कार्यक्रममा छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिएको ।	लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने नगरिएको ।	
१८	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.३. बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (४)		१.३.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको र सोको कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको र सोको कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको तर सोको कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था नगरिएको र सोको कार्यान्वयन नभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम र लैससास परीक्षण प्रतिवेदन, प्रगति प्रतिवेदन
१९	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.३. बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (४)		१.३.३	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश गरिएको र सो को कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	०.५	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश गरेको र सो को पूर्णरूपमा कार्यान्वयन भएको ।	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश भएपनि र सो को आंशिकरूपमा कार्यान्वयन भएको ।	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट व्यवस्था हुने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम र लैससास परीक्षण प्रतिवेदन, प्रगति प्रतिवेदन
२०	१. नीति, कानून, योजना (२०)	१.३. बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन (४)		१.३.४	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी	०-१	०.५	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्ने नगरिएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम र लैससास परीक्षण प्रतिवेदन, प्रगति प्रतिवेदन

					उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिए /नगरिएको ।			उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिएको ।	उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम आंशिकरूपमा संचालन गर्न गरिएको ।	।	
२१	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.१. कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व (४)	४	२.१.१	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा ( ५० /५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा ( ५० /५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को कम्तिमा ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को ३३ प्रतिशत भन्दा पनि कम प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा रहेका (पदाधिकारी/कर्मचारी) को नामावली
२२	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.१. कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व (४)		२.१.२	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिए/नलिएको र सो बमोजिम कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएको र सो बमोजिम कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएको र सो बमोजिम कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति नलिएको ।	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको सम्बन्धी नीति, कानून र पदपूर्ति सम्बन्धी निर्णय र अभ्यास सम्बन्धी दस्तावेज
२३	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.१. कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व (४)		२.१.३	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको	०-१	०	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको	संस्थागत व्यवस्था (सेवा प्रदान गर्ने रणनीति, कार्यनीति, सेवा प्रवाह सम्बन्धी दस्तावेज) संगठन संरचना, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण,

				साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरे/नगरेको ।			साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि आंशीक रूपमा समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समावेश नगरि भए कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	सेवाग्राहि सन्तुष्टि सर्वेक्षण आदि ।
२४	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.१. कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व (४)	२.१.४	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिए/नलिएको तथा उक्त नीति कार्यन्वयन गरिए/नगरिएको ।	०-१	०	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तथा उक्त नीति कार्यन्वयन गरिएको ।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तर उक्त नीति कार्यन्वयन नगरिएको ।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति नलिएको ।	सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज, क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन, सहभागी छनौटका आधारहरू
२५	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.२. कार्यप्रणाली समावेशी (४)	४	२.२.१	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति रहे/नरहेको ।	०-१	०.५	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति रहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति भएपनि कार्यान्वयनमा नरहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको कार्यनीति सम्बन्धी दस्तावेज, वार्षिक विकास कार्यक्रम, प्रगति प्रतिवेदन

२६	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.२. कार्यप्रणाली समावेशी (४)	२.२.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ। छैन ? (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरे/नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको) तर कार्यान्वयनमा नरहेको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था नरहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था नगरिएको) ।	संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको कार्य निर्देश शर्त र जिम्मेवारी किटान दस्तावेज तथा यस सम्बन्धी निर्णयहरू
२७	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.२. कार्यप्रणाली समावेशी (४)	२.२.३	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव, महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरेको ।	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता नरहेको ।	आचार संहिता दस्तावेज, निर्णय पुस्तिका
२८	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.२. कार्यप्रणाली समावेशी (४)	२.२.४	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए/ नभएको	०-१	०	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेको र यस	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेतापनि यस	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता नरहेको र	कार्यान्वयन समितिले सुझाव दिएको दस्तावेज, बैठकको उपस्थिति, निर्णय पुस्तिका, अनुगमन प्रतिवेदन

					र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरे /नगरेको ।			समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरेको ।	समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन नगरेको ।	यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत नगरेको ।	
२९	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.३. समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व (४)	४	२.३.१	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहे / नरहेको ।	०-१	०	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेपनि व्यवहारमा आंशिक प्रतिनिधित्व हुने गरेको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था नरहेको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदल गठनको संरचना-दस्तावेज, उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका	
३०	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.३. समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व (४)		२.३.२	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरूपमा भागलिन पाए /नपाएको	०-१	०	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरूपमा भागलिन पाएको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफलमा भागलिन पाए पनि निर्णय निर्माणमा भूमिका खेल्न नसकेको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिका, सुझाव समेटिएको प्रतिवेदन, निर्णय प्रमाणिकरण पुस्तिका	

३१	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.३. समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व (४)	२.३.३	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरे /नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको ।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण नगरी नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको ।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण र सुझाव केहीपनि दिने नगरेको ।	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरू, विश्लेषण सहितको अनुगमन प्रतिवेदन
३२	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.३. समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व (४)	२.३.४	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने गरेको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन आंशिक हुने गरेको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने नगरेको ।	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरू, कार्यान्वयन समीक्षा बैठकको प्रतिवेदन, वार्षिक विकास कार्यक्रम, प्रगति प्रतिवेदन
३३	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.४. वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशता (४)	२.४.१	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक	०-१	०.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा	आर्थिक ऐन, कोष स्थापना सम्बन्धी दस्तावेज, कोष संचालन कार्यविधि, कोष सम्बन्धी वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम र प्रगति विवरण



					ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भए/नभएको ।			ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भएको ।	ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरीएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	उल्लेखगरी कुनै पनि कोष स्थापना नभएको ।	
३४	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.४. वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता (४)		२.४.२	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरेको ।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको तर उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको ।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था नभएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति प्रतिवेदन
३५	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.४. वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता (४)		२.४.३	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भए/नभएको र सो अनुसार कार्य भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भएको र सो अनुसार कार्य भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भएको तर सो अनुसार कार्य नभएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्था नभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम, संगठन संरचना, कर्मचारीको कार्यविवरण
३६	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.४. वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता (४)		२.४.४	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न वजेटको व्यवस्था गरे/नगरेको र कम्प्युटरकृत लेखा	०-१	०.५	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न वजेटको व्यवस्था गरेको र कम्प्युटरकृत लेखा	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्था गरेको तर कम्प्युटरकृत लेखा	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्था नगर्नुको साथै कम्प्युटरकृत लेखा	वार्षिक विकास कार्यक्रम, समावेशी सूचना प्रणाली संचालन सम्बन्धी दस्तावेज सो अनुरूप संचालित प्रणाली र

					प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने गरे/नगरेको ।			प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने गरेको ।	प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने नगरेको ।	प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने नगरेको ।	प्रणालीको प्रतिवेदन ।
२७	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.५. तथ्याङ्क सडकलन तथा व्यवस्थापन (४)	४	२.५.१	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गरेको तर अध्यावधिक गर्ने नगरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन नगरेको ।	खण्डिकृत तथ्यांक सहितको बस्तुगत विवरण (गाऊं /नगर प्रोफाईल) ।
२८	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.५. तथ्याङ्क सडकलन तथा व्यवस्थापन (४)		२.५.२	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान एवं छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	खण्डिकृत तथ्यांक सहितको बस्तुगत विवरण र नक्शांकन, (गाऊं । नगर प्रोफाईल) ।
२९	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.५. तथ्याङ्क सडकलन तथा व्यवस्थापन (४)		२.५.३	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डिकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डिकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डिकृत तथ्यांक र सूचनालाई आंशिकरूपमा मात्र आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डिकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नगरेको ।	स्थानीय पार्श्वचित्र र खण्डिकृत तथ्यांक तथा सूचनाको विवरण, आवधिक तथा वार्षिक विकास योजना दस्तावेज ।

४०	२. संस्थागत व्यवस्था (२०)	२.५. तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन (४)	२.५.४	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याँक अध्यावधिक गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याँक अध्यावधिक गरेको ।	। स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन गरेपनि तथ्याँक अध्यावधिक नगरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याँक अध्यावधिक नगरेको ।	पञ्जिकरण सम्बन्धी अध्यावधिक अभिलेख, अध्यावधिक लाभग्राहीहरूको विवरण, व्यक्तिगत घटना दर्ता पुस्तिका
४१	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.१. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (८)	३.१.१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे/नगरेको र छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन भए/नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आए /नआएको ।	०-१	०.५	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएको ।	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।	क्षमता विकास कार्ययोजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम, खर्च गर्ने कार्यविधि
४२	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.१. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (८)	३.१.२	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए/नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित	०-१	०	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरेको ।	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए पनि तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित	सहभागीहरूको विवरण, सहभागीको छनौट आधार, वार्षिक विकास कार्यक्रम



४५	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.१. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (८)	३.१.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भए/नभएको	०-१	०	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भएको	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने केही जनशक्ति भएको	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने जनशक्ति नै नभएको	विषयवस्तुको जानकारी भएका कर्मचारी/पदाधिकारीको विवरण, विषयगत तालिम प्राप्त जनशक्ति विवरण, स्थानीय स्तरमा प्राप्त विज्ञहरुको सुची(रोष्टर)
४६	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.१. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (८)	३.१.६	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भए/नभएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरे/नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरेको	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको तर ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था नगरेको	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था नभएको	संगठन संरचना, कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण
४७	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.१. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (८)	३.१.७	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे/नरहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भए /नभएको	०-१	०.५	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको तर सो कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम नरहेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम, कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन, सहभागी छुनौटका आधारहरु, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
४८	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.१. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (८)	३.१.८	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका बाहवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका पदाधिकारी/	०-१	०.५	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका बाहवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी/	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका बाहवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका केहि पदाधिकारी/	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका बाहवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका पदाधिकारी/	वार्षिक विकास कार्यक्रम, कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण, समुहगत सर्वेक्षण

					कर्मचारीलाई जानकारी भए/नभएको र सोको अभिमुखीकरण गरे/नगरेको			कर्मचारीलाई जानकारी भएको र सोको अभिमुखीकरण गरेको ।	कर्मचारीलाई जानकारी भएको तर सोको अभिमुखीकरण नगरेको ।	कर्मचारीलाई जानकारी नभएको र साथै सोको अभिमुखीकरण पनि नगरेको ।	प्रतिवेदन
४९	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध	४	३.२.१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरे/नगरेको	०-१	०.५	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने केहि कार्यक्रमका लागि मात्र बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने कुनै पनि कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन नै नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम, कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५०	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.२. अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना (४)		३.२.२	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरे/नगरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिए/नलिएको	०-१	०.५	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तथा महिला हिंसाका घटना नघटेको	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तर महिला हिंसाका घटना गत वर्षको तुलनामा कम घटेको ।	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटनामा गत वर्षको तुलनामा कमी नआएको	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरेको मिति, महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति, न्यायिक समिति र स्थानीय प्रहरीमा महिला हिंसा सम्बन्धी उजुरी दर्ता संख्या तथा सो सम्बन्धी वार्षिक प्रगति विवरण
५१	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध		३.२.३	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेको	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने केही हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेको	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने कुनै पनि कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम, कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५२	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध		३.२.४	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल	०-१	१	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल	वार्षिक विकास कार्यक्रम, कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

					विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको ।			विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरेको ।	विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन केही कार्यक्रमहरू संचालन गरेको ।	विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	
५३	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.३. कानूनी साक्षरता (४)	४	३.३.१	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरे/नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरेको	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूमध्ये आंशिकरूपमा मात्र अभिमुखीकरण गरेको ।	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा कुनै पनि अभिमुखीकरण नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम, कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, सहभागीहरूको विवरण, अभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५४	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.३. कानूनी साक्षरता (४)		३.३.२	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा	०-१	०.५	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखमध्ये केहीलाई मात्र कानूनको	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत कसैलाई पनि कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी	वार्षिक विकास कार्यक्रम, कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, सहभागीहरूको विवरण, अभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु

					सम्बन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरे /नगरेको			सम्बन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरेको	मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरेको	प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण नगरेको	
५५	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.३. कानूनी साक्षरता (४)		३.३.३	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भएको ।	स्थानीय तहका केहि वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भएको ।	स्थानीय तहका कुनैपनि वडामा महिलाको लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन नभएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम, कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, सहभागीहरूको विवरण, अभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५६	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.३. कानूनी साक्षरता (४)		३.३.४	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट उनीहरू लाभान्वित भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ८०% भन्दा बढी सहभागीहरू लाभान्वित भएको ।	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ५०% भन्दा बढी सहभागीहरू लाभान्वित भएको ।	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ५०% भन्दा कम सहभागीहरू लाभान्वित भएको	तालीम पूर्वको परीक्षा (pre test) र तालीम पश्चात परीक्षा (post test) प्रतिवेदन, वार्षिक विकास कार्यक्रम, तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, सहभागीहरूको विवरण, अनुशिक्षण कार्यक्रमको विषयवस्तु



५७	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.४. विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता (४)	४	३.४.१	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको/ नगरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखे/नराखेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखेको ।	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको तर यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श नगर्नुका साथै यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति तथा कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
५८	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.४. विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता (४)		३.४.२	स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरेको ।	स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखेको तर सो अनुरूप आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क नराख्नुको साथै आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	स्थानीयतहको विपद व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी दस्तावेज, विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन, आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरणको सूची ।

५९	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.४. विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता (४)	३.४.३	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखे/नराखेको ।	०-१	०.५	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराएको तर उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा नराखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी नगराउनुको साथै उनीहरूलाई प्राथमिकतामा नराखेको ।	प्राथमिकता दिईएका आधारहरू तथा सहभागी विवरण, विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन, वार्षिक विकास कार्यक्रम, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
६०	३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	३.४. विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता (४)	३.४.४	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा सधैं महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा कहिलेकाहीँमात्र महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने नगरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन कार्यविधि, विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन, निर्णय पुस्तिका
६१	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.१. पूर्वाधार विकास (४)	४.१.१	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक	०-१	०.५	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक	लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको स्वीकृत ड्रइङ, डिजायन, तथा लागत अनुमान

				अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने गरे/नगरेको ।			अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने गरेको ।	अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको प्रावधान आंशिकरूपमा मात्र हुने गरेको ।	अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने नगरेको ।	
६२	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.१. पूर्वाधार विकास (४)	४.१.२	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरेको ।	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा आंशिकरूपमा मात्र महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट निर्माण गरेको ।	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट उपयुक्त हुने गरी निर्माण नगरेको ।	लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको स्वीकृत ड्रइङ, डिजायन, तथा लागत अनुमान; संरचनाको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनहरू; स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन ।
६३	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.१. पूर्वाधार विकास (४)	४.१.३	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लानिथ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत	०-१	०.५	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लानिथ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लानिथ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लानिथ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत	स्थानीय तहबाट स्वीकृत ड्रइङ, डिजाइन, तथा नक्शा; भवन तथा पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न सम्बन्धी स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन

					उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको/गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरेको/नगरेको ।			उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरेको ।	उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको भएतापनि सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने नगरेको ।	उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने नगरेको	
६४	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.१. पूर्वाधार विकास (४)	४.१.४	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई लक्ष्य गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदाय सबैलाई समेटेटी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई आंशिकरूपमा मात्र समेट्नेगरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई समेटेटी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	प्रोत्साहन गर्ने नीति तथा आयोजनाहरू; वार्षिक विकास कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण; स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन	
६५	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.२. प्रजनन् स्वास्थ्य (४)	४.२.१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यन्वयन गरेको/नगरेको ।	०-१	०.५	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यन्वयन समेत गरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरेको तर सोको कार्यन्वयन नगरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था नगरेको	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी स्वीकृत वार्षिक नीति र कार्यक्रम; अध्ययन तथा अनुगमन प्रतिवेदन	

६६	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.२. प्रजनन स्वास्थ्य (४)	४.२.२	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरे नगरेको र सो को कार्यन्वयन भए/नभएको ।	०-१	०	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेको र सो को कार्यन्वयन समेत भएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेता पनि र सो को कार्यन्वयन नभएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था नगरेको ।	अलग्गै स्तनपान कक्षको व्यवस्था; स्तनपान कक्ष संचालन सम्बन्धी निर्णय; शाखागत कार्य विवरण; अनुगमन प्रतिवेदन
६७	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.२. प्रजनन स्वास्थ्य (४)	४.२.३	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू (सुत्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लागि प्रजनन र यौन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तन क्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने लगायतका विषयहरू) संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू सवै वडाहरूमा संचालन गरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी केहि कार्यक्रमहरू केहि वडाहरूमा मात्र संचालन गरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कुनै पनि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम; प्रगति प्रतिवेदन; सम्पन्न कार्यक्रम संख्या, पटक तथा सहभागी संख्या, कार्यक्रम संचालन स्थल समेत देखिने गरि तयार गरेको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

६८	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.२. प्रजनन स्वास्थ्य (४)	४.२.४	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरे/नगरेको तथा सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	०	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन पनि गरेको ।	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरेता पनि सोको कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था नगरेको ।	आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम; वार्षिक विकास कार्यक्रम; वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
६९	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.३. शिक्षा कार्यक्रम (४)	४.३.१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाए/नमिलाएको र सो उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना भए/नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको र सो वमोजिम सबै बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना भएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको तर सो वमोजिम सबै बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना नभएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध नमिलाएको ।	विद्यालयमा भर्ना गराउने सम्बन्धी निर्णय; विद्यालय जाने उमेर समुहगत विद्यार्थी भर्ना दर; अध्ययन प्रतिवेदन
७०	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.३. शिक्षा कार्यक्रम (४)	४.३.२	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका केही बालबालिकाहरूलाई मात्र दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका बालबालिकाहरूलाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था	वार्षिक विकास कार्यक्रम; कार्यक्रम संचालन निर्देशिका; बालबालिक छुनौटका आधारहरू तथा निर्णय; कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

				गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाए / नमिलाएको ।			गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	नगरेको ।	
७१	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.३. शिक्षा कार्यक्रम (४)	४.३.३	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू (जस्तै: अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षा, आदि ) कार्यान्वयन भए / नभएको ।	०-१	०.५	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन नभएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम नभएको ।	स्वीकृत आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम; वार्षिक विकास कार्यक्रम; प्रगति विवरण; कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन; निरक्षर महिला सम्बन्धी अभिलेख, सहभागी छनौटका आधारहरू तथा सम्बद्ध निर्णय
७२	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.३. शिक्षा कार्यक्रम (४)	४.३.४	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे / नगरेको	०-१	१	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था गरेको तर यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था नगर्नुको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू; विद्यालयको वार्षिक योजना; स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन; कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

७३	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.४. खानेपानी तथा सरसफाइ (४)	४	४.४.१	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगगै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगगै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरेको ।	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगगै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध गरेको ।	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगगै शौचालय लगायत साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू; वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण; स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन; कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७४	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.४. खानेपानी तथा सरसफाइ (४)		४.४.२	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	स्थानीय तहको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको तर स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागिता हुने नगरेको ।	स्थानीय तहको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू; वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण; स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन; कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन; उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, आदि ।
७५	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.४. खानेपानी तथा सरसफाइ (४)		४.४.३	स्थानीय तहका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा	०-१	०.५	स्थानीय तहका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा	स्थानीय तहका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा	स्थानीय तहका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू; वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण; स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन; कार्य सम्पन्न



				विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे /नगरेको ।			विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम केही गाउँ वस्तीहरूमा मात्र सञ्चालन हुने गरेको ।	विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम कुनै पनि गाउँ वस्तीहरूमा सञ्चालन हुने नगरेको ।	प्रतिवेदन; उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, आदि ।; जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रमको स्वीकृत बजेट र सञ्चालन प्रतिवेदन, आदि ।
७६	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.४. खानेपानी तथा सरसफाइ (४)	४.४.४	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए/नभएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०.5	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने गरेको ।	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए तापनि ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने नगरेको ।	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत नभएको	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू; वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण; स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन; कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन; उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, आदि ।

७७	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.५. स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन (४)	४	४.५.१	स्थानीय तहको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	1	स्थानीय तहको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गरेको ।	स्थानीय तहको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश नगरेको ।	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू; वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण; कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७८	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.५. स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन (४)		४.५.२	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	0.5	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरेको ।	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू; वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण; कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७९	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.५. स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन (४)		४.५.३	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो	०-१	0.5	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिए	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति नलिएको	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम; वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण; सहभागी छुनौटका आधार; कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन (प्राविधिक विषय, संचालन अवधि,

				अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरे /नगरेको ।			अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरेको ।	तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	।	सामाजिक परिचालक तथा प्राविधिकको संख्या)
८०	४. सेवा प्रवाह (२०)	४.५. स्वरोजगार तथा आय अर्जन र बजार व्यवस्थापन (४)	४.५.४	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र ऋयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहे/नहरेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भए /नभएको ।	०-१	0.5	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र ऋयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको ।	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र ऋयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहे तापनि सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको ।	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र ऋयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति नहरेको ।	सहकारी संस्था प्रवर्धन सम्बन्धी नीति; वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम; वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण; कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन; कार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन
८१	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.१. सुशासन (४)	५.१.१	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको वा तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरेको तर सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय नगरी तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने नगरी तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका विषयमा जारी गरेका नीति तथा कानून; सम्बन्धित अधिकारीबाट भएका निर्णयहरू; निर्णय प्रक्रिया तथा कार्य जिम्मेवारी सहितको कार्य विवरण

८२	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.१. सुशासन (४)	५.१.२	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिम कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिम कार्यान्वयन गरेको ।	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिए तापनि सो वमोजिम कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति नलिएको ।	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि; वार्षिक विकास कार्यक्रम; सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन; कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन; कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
८३	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.१. सुशासन (४)	५.१.३	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको/नगरेको ।	०-१	०	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय भए तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने नगरेको	स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम; वार्षिक विकास कार्यक्रम; कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
८४	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.१. सुशासन (४)	५.१.४	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिवद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिवद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरेको ।	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिवद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिवद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन नगरेको ।	नीति तथा कार्यक्रम; वार्षिक विकास कार्यक्रम; कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन

८५	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.२. उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता (४)	४	५.२.१	स्थानीय तहले नियमितरूपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहले नियमितरूपमा संचालित सबै कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आंशिकरूपमा केहि कार्यक्रमको मात्र सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले कुनैपनि कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने नगरेको ।	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि; वार्षिक विकास कार्यक्रम; सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन; कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन; कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
८६	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.२. उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता (४)		५.२.२	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरे /नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरेको	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका केही व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको कहिलेकाहीं मात्र उपस्थिति रहने गरेको	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम; सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन; कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन; कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका

८७	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.२. उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता (४)	५.२.३	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका विषयमा प्रश्न उठ्ने गरे/नगरेको र सोको अभिलेख राखी उठेका प्रश्नउपर स्थानीय तहबाट सम्बोधन हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका विषयमा उठेका प्रश्नहरुको अभिलेख राखी सम्बोधन हुने गरेको ।	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका विषयमा उठेका प्रश्नहरुको अभिलेख राखे तापनि सम्बोधन हुने नगरेको ।	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सोको कार्यान्वयनका विषयमा उठेका प्रश्नहरुको अभिलेख राखे र सम्बोधन गर्ने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम; सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन; कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन; कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका; अभिलेख पुस्तिका; गुनासो कार्यान्वयन प्रतिवेदन
८८	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.२. उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता (४)	५.२.४	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए /नल्याएको ।	०-१	०	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरे तापनि कार्यान्वयनमा नल्याएको ।	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत नै नगरेको ।	स्वीकृत आचार संहिता; आचार संहिताको पालना सम्बन्धी अध्ययन वा अनुगमन प्रतिवेदन ।
८९	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.३. सूचना तथा संचार (४)	५.३.१	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे /नगरेको र महिला,	०-१	०	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको र महिला लगायत	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे तापनि महिला	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने नगरेको र महिला,	वार्षिक विकास कार्यक्रम; सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा

				लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरे /नगरेको ।			अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरेको ।	लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेटका सम्बन्धमा सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक नगरेको ।	लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गर्ने नगरेको ।	परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन; कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन; कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका; अभिलेख पुस्तिका
९०	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.३. सूचना तथा संचार (४)	५.३.२	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरे / नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरे तापनि स्थानीय भाषामा गर्ने नगरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने नगरेको ।	नीति तथा कार्यक्रम; वार्षिक विकास कार्यक्रम; स्थानीय भाषाका प्रसारित; सामाग्रीहरूको अभिलेख; कार्यक्रम प्रगति बिबरण
९१	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.३. सूचना तथा संचार (४)	५.३.३	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरे/नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य मध्ये केही माध्यमद्वारा मात्र लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य जस्ता कुनैपनि माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित नगरेको ।	नीति तथा कार्यक्रम; वार्षिक विकास कार्यक्रम; प्रसारित सामाग्रीहरूको अभिलेख तथा विवरण; कार्यक्रम प्रगति विवरण
९२	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.३. सूचना तथा संचार (४)	५.३.४	स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको/नभएको ।	०-१	०	स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	स्थानीय तहमा महिला लगायत केही लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	स्थानीय तहमा महिला लगायत कुनैपनि लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतनामा वृद्धि नभएको ।	सहभागी तालिम/कार्यक्रम पूर्वको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र तालिम पश्चातको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन (Pre test and Post test); कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन ।;

											स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन ।
९३	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.४. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन (४)	४	५.४.१	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सके/नसकेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सकेको ।	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट केही लक्षित वर्ग तथा समुदायले मात्र लाभ लिन सकेको ।	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट कुनैपनि लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन नसकेको ।	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन; कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन; कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन; कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन
९४	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.४. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन (४)		५.४.२	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी सबै कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरेको ।	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव आशिकरूपमा मात्र विश्लेषण गरेको ।	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कुनैपनि कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण नगरेको ।	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन; कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन; कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन; कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन; कार्यक्रम कार्यन्वयन लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण भएको प्रतिवेदन



९५	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.४. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन (४)		५.४.३	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरेको ।	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर कहिलेकाहीं केही कार्यक्रममा मात्र छलफल हुने गरेको ।	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा कहिल्यैपनि छलफल हुने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम; सहभागी छनौटका आधार; उपस्थिति पुस्तिका; समीक्षा बैठकको निर्णय तथा प्रतिवेदन
९६	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.४. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन (४)		५.४.४	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरे/नगरेको ।	०-१	१	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणका केही विषयवस्तुलाई मात्र सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार नगरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन; वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम
९७	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.५. समन्वय र सम्बन्ध विस्तार (४)	४	५.५.१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरे/नगरेको ।	०-१	१.००	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा आंशिकरूपमा मात्र सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण नगरेको ।	स्थानीय तहको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम; संघ र प्रदेश सरकारका सम्बद्ध नीति तथा कानून र कार्यविधि; समन्वय र सहकार्यमा संचालित कार्यक्रमको सुची; संघ र प्रदेश सरकारका कार्यक्रममा स्थानीय तहको सहभागिता र समंगलनता सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन ।

९८	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.५. समन्वय र सम्बन्ध विस्तार (४)	५.५.२	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०.5	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल वर्षमा कम्तिमा २ पटक हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल वर्षमा कम्तिमा १ पटक हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण नभएको ।	कानून, नीति तथा कार्यविधि, आदिमा संजाल निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था; सञ्जाल निर्माणको निर्णय; छलफलको निर्णय पुस्तिका
९९	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.५. समन्वय र सम्बन्ध विस्तार (४)	५.५.३	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरे /नगरेको ।	०-१	०.50	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का अधिकांश प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का केही प्रतिनिधिहरूलाई मात्र लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान नगरेको ।	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम; संजालका प्रतिनिधिहरूको विवरण; क्षमता विकास तालिम कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति
१००	५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	५.५. समन्वय र सम्बन्ध विस्तार (४)	५.५.४	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषदबाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव	०-१	०.5	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषदबाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषदबाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषदबाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव	वार्षिक नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम; कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रगति विवरण

				अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरे /नगरेको ।		अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरेको ।	अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन नगरेको ।
--	--	--	--	---	--	---	--	--

## अनुसुचि ४: नगरपालिकाको कार्यसम्पादन पत्र



प.सं. ०७८/०७९/प्रशासन शाखा  
च.नं. ११३८

शैल्यशिखर नगरपालिका  
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय  
गोकुलेश्वर, दार्चुला  
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल



☎ ०९३-४०००८६  
shailashikhar.gov@gmail.com  
Web- shailashikhar.gov.np

मिति : २०७९/२/२५

विषय : कार्य सम्पन्न भएको सम्बन्धमा ।

श्री नेसनल इन्स्टिच्युट फर डेभलपमेण्ट एण्ड रिसर्च  
काठमाण्डौ ।

प्रस्तुत विषयमा यस शैल्यशिखर नगरपालिकामा मिति २०७९/२/२४ देखि २५ गते सम्म लैंगिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण प्रशिक्षण/छलफल कार्य सम्पन्न भएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

(भोजराज भट्ट)

नि.प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

नि. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

बोधार्थ:

श्री प्रादेशिक सुशासन केन्द्र  
पुना डोटी

